

Richtlijnen voor de lijnrechter

**Werkgroep Arbitrage
Sector Competitie
Regio Zuid-Oost**

Inhoudsopgave

Introductie	3
Richtlijnen voor scheidsrechter en lijnrechter	4
Extra aandachtspunten	5
Het Speelveld	6
Samenwerking tussen de 1 ^e scheidsrechter en de lijnrechters.....	7
1 ^e en 2 ^e scheidsrechter én de lijnrechters.....	9
De officiële lijnrechtetekens in beeld	10

Introductie

Het werk van een lijnrechter is erg belangrijk. Dit seizoen heeft de Werkgroep Arbitrage (WA) van de Sector Competitie Regio Zuid-Oost gekozen voor extra aandacht voor de lijnrechters.

Om de instructie, vooraf gegeven áán alle verenigingen én vooraf gegeven dóór alle scheids-rechters, uniform te laten zijn, geeft de WA deze instructie uit aan alle verenigingen die teams hebben in de regiodivisie tot en met de B-league.

De minimum leeftijd voor lijnrechters in de Nederlandse competitie is 16 jaar.

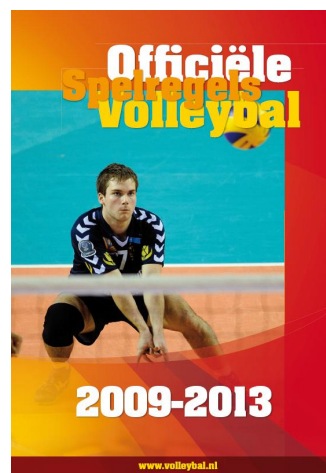
Waar "hij" staat, geldt vanzelfsprekend ook de vrouwelijke equivalent.

Richtlijnen voor de lijnrechter

Richtlijnen voor scheidsrechter en lijnrechter

Elke scheidsrechter dient het functioneren van een lijnrechter volgens de bestaande regels en reglementen te kennen en ook toe te passen. Ook dient hij een lijnrechter als zodanig te kunnen instrueren en dient hij het takenpakket zélf te kunnen uitvoeren. Hij instrueert of handelt hierbij als volgt:

- ◆ De lijnrechter dient zich te melden bij de aangewezen scheidsrechters 30 minuten (2e divisie t/m B-league) of 15 minuten (regiodivisie) vóór de officiële aanvangstijd van de wedstrijd.
 - ◆ Zij ontvangen de instructie van de 1^e scheidsrechter tijdens de officiële warming-up aan het net.
 - ◆ De lijnrechters zijn niet aanwezig bij de toss.
 - ◆ Na afloop van de wedstrijd melden zij zich direct bij de tellertafel waar zij door de scheidsrechters en aanvoerders bedankt worden voor hun werk.
 - ◆ De thuisspelende vereniging voorziet elke lijnrechter van een identieke lijnrechtersvlag (gelijk van kleur en uitvoering). De kleur moet contrasterend zijn met de kleur van de speelvloer.
 - ◆ Het formaat van de vlag is 40 x 40 cm.
 - ◆ In de Nederlandse competitie is reclame op de lijnrechtersvlaggen toegestaan.
 - ◆ De lijnrechter moet zijn taken en verantwoordelijkheden kennen.
- ◆ De lijnrechter geeft met het juiste teken de gemaakte waarnemingen c.q. fouten aan welke behoren tot zijn bevoegdheid / verantwoordelijkheid.
 - ◆ Waarnemingen, constatering en/of gemaakte fouten moeten met het juiste teken duidelijk worden aangegeven. De uitstraling moet zelfverzekerd en direct zijn. Het teken moet zonder enige twijfel en duidelijk waarneembaar gegeven worden, voor zowel de 1^e scheidsrechter, de spelers als ook voor het publiek.
 - ◆ Het teken dient enige ogenblikken te worden aangehouden, zodat de lijnrechter zeker weet dat de 1^e scheidsrechter het gezien heeft. Op verzoek van de 1^e scheidsrechter herhaalt de betreffende lijnrechter het teken nog een keer.
De lijnrechter mag zeker niet aandringen!
De 1^e scheidsrechter bepaalt voor zichzelf wat hij met de waarneming van de lijnrechter doet; overnemen of overrulen.

Richtlijnen voor de lijnrechter

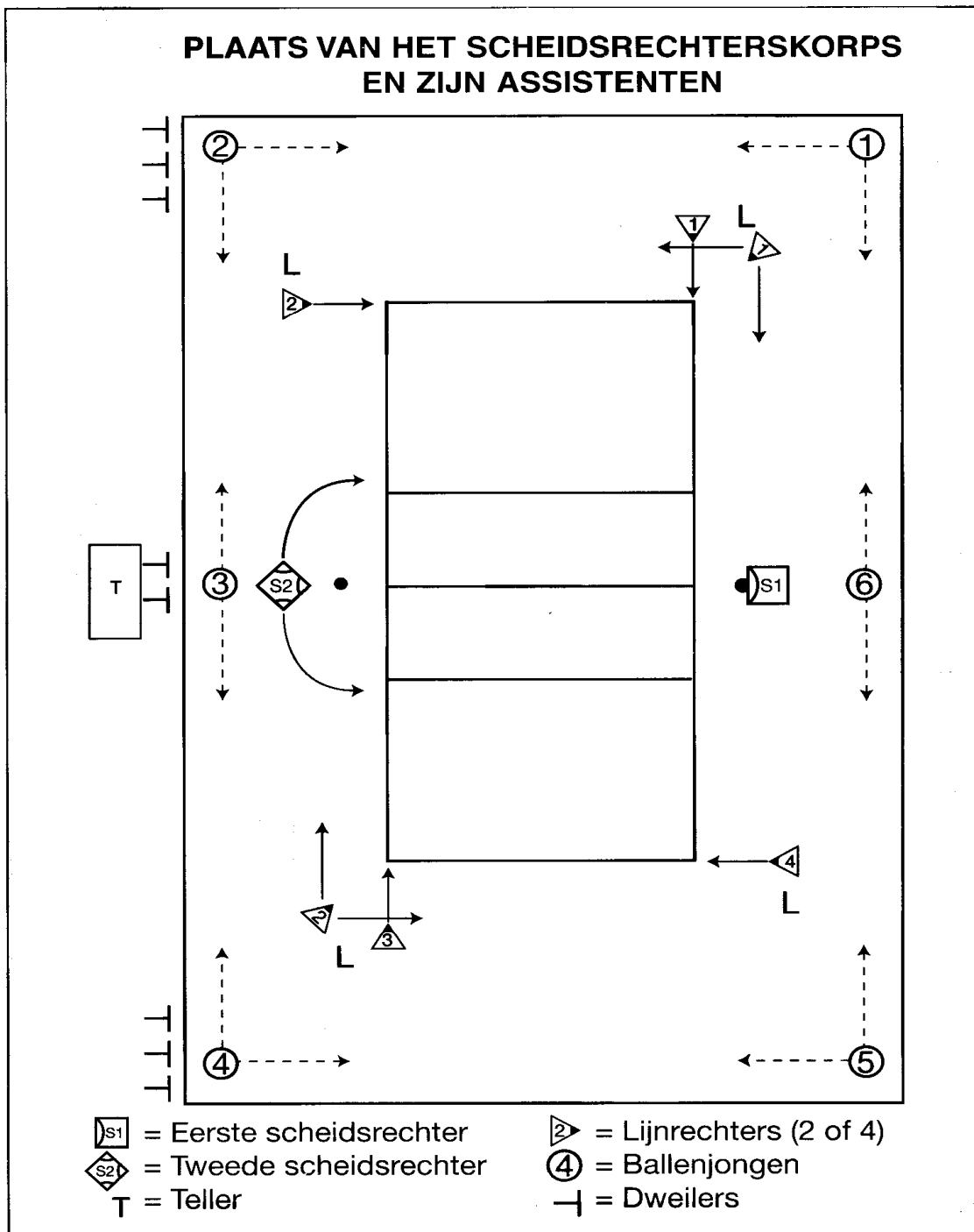
Extra aandachtspunten

- ◆ Zorg ervoor dat je er alert en actief bij staat.
- ◆ Uitgangshouding is: bij rechtshandigen; rechtervoet staat voor je linkervoet en je houdt de vlag in de rechterhand. Bij linkshandigen; linkervoet staat voor je rechtervoet en je houdt de vlag in de linkerhand. In beide gevallen de vlag vlak langs de broekspijp houden. Niet te strak, maar met je pols in een ontspannen positie (alsof je gaat schermen). Dit houd je het langste vol en het is tevens de meest actieve uitgangshouding.
- ◆ Geef de tekens, indien mogelijk, aan met een gestrekte arm.
- ◆ Ga niet te ver van de lijn(en) waarover je moet oordelen af staan. Ga zó staan dat je zelfs de moeilijkste ballen kunt beoordelen. Indien de ploeg aan jouw zijde aanvalt, concentreer je je op de zijlijn, indien de ploeg aan jouw zijde verdedigt, concentreer je je op de achterlijn. Verplaats je achter de betreffende lijn! Hierdoor geef je blijk van actief bij het spel betrokken te zijn. Zo bouw je meer acceptatie op bij scheidsrechters, spelers en publiek omdat je vanuit die houding/positie het beste elke bal kunt waarnemen. Het stilstaan in een hoek leidt eerder tot discussie m.b.t. de juiste waarneming.
- ◆ Bij de opslag let je op de lange zijlijn. Een eventuele voetfout die door de serverende speler gemaakt wordt is voor de 1^e scheidsrechter.
- ◆ Indien de serveerder nabij positie 5 gaat opslaan, loop je als lijnrechter achteruit in het verlengde van de zijlijn richting de reclameborden.

Richtlijnen voor de lijnrechter

Het Speelveld

Richtlijnen voor de lijnrechter

Samenwerking tussen de 1e scheidsrechter en de lijnrechters

Vooraf:

Het kan voorkomen dat bij het begin van een wedstrijd slechts één lijnrechter, in plaats van twee lijnrechters, beschikbaar is, óf dat in de loop van de wedstrijd door enigerlei oorzaak één van de twee lijnrechters uitvalt.

De Werkgroep Arbitrage meent dat spelen met één lijnrechter altijd nog beter is, dan het spelen zonder lijnrechters. In dergelijke situaties zal dus genoeg moeten worden genomen met die ene lijnrechter, hoe ongewenst de situatie ook is. Die ene lijnrechter dient zich dan schuin tegenover de 1e scheidsrechter op te stellen, op positie 3 dus. Instrueer de lijnrechters als zodanig, dat zij zich duidelijk betrokken voelen bij de wedstrijdleiding en hun taak daardoor met veel overgave en plezier kunnen vervullen. Zij zullen zich daardoor nog meer gewaardeerd voelen in hun functioneren en wellicht hun taak met nog meer inzet uitvoeren.

Het is zinvol om een nieuwe, onervaren lijnrechter aan de kant van de 1^e scheidsrechter op te stellen.

Instructie aan de lijnrechters:

Lijnrechter zijn is belangrijker dan je denkt. Je bent een onderdeel van de wedstrijdleiding. Je dient dit ook uit te stralen. Je moet zeker zijn van jezelf. Een lijnrechter die snel en overtuigend een beslissing neemt, heeft over het algemeen zelf weinig problemen en zorgt er ook voor dat de andere officials niet in de problemen komen. Je bent als mede-official niet enkel aanwezig voor de scheidsrechters en voor de spelers, maar uiteraard op dit niveau ook voor het publiek en de eventueel aanwezige media.

Wat zijn je taken en hoe treed je op?

- Lijnrechter, de naam zegt het al, houdt in dat je alle beslissingen omtrent de lijnen moet aangeven. De manier waarop je dat doet is mede bepalend voor hoe je overkomt en zegt iets over je uitstraling. Je houdt de vlag niet, zoals vroeger gebruikelijk, dwars voor je, maar houdt hem *met gestrekte arm* naast je broekspijp. Zodra je aan moet geven of een bal in, uit of aangeraakt is, dien je de vlag - *met gestrekte arm* - snel te bewegen naar de grond, c.q. het plafond. "De bal is aangeraakt" geef je uiteraard aan, door de andere hand boven op de vlag te leggen. Zie teken 1, 2 en 3 op blz 10.

Het aangeven van touchés dient gedaan te worden voor *alle* touchéballen, zowel de ballen die naar je toe komen, als de ballen die van je af gaan.

Verder behoort de band in het net en de antenne ook tot je bevoegdheden. Elke bal die de antenne raakt, dien je aan te geven door te wijzen naar de antenne; de vlag in de hoogte te houden en ermee van links naar rechts te zwaaien. Zie teken 4 op blz 10.

- Indien de bal echter buiten de antenne om gespeeld wordt en eventueel nog gehaald kan worden vanuit de vrije zone van de tegenpartij, dien je enkel te vlaggen, indien de bal niet correct (dat wil zeggen niet geheel of gedeeltelijk weer buiten de antenne om) terug komt, naar de zijde van de ploeg die de bal het laatst gespeeld heeft. Je vlagt dan voor een "uit" bal zodra de bal binnen de antenne door teruggespeeld wordt of een voorwerp raakt buiten de vrije zone van de tegenpartij.

Richtlijnen voor de lijnrechter

- Te allen tijde geldt, dat je elke beslissing **even** aan moet houden. Als scheidsrechter dien je te fluiten zodra er een fout gemaakt wordt, je kijkt naar 'alle' andere officials en je geeft je beslissing met het juiste teken aan. Tot op dat moment moet je als lijnrechter dan ook je beslissing aanhouden. Direct daarna neem je met je vlag je uitgangspositie in, ongeacht de beslissing van de scheidsrechter. **Blijf niet aanhouden**. Enkel indien de scheidsrechter dit bij enige mate van twijfel of protest aan je vraagt, herhaal je je beslissing. Maar dit mag je **niet doen** op verzoek van spelers of coaches!
- In het huidige volleybal wordt de bal geregeld van de grond gehaald door middel van de zogenaamde "pancake-ball", een hand die plat op de grond de bal weet te redden. Indien de bal echter de grond raakt en je bent hier absoluut zeker van, dan geef je dit resoluut aan door middel van het "in"-teken.
- Verder dien je je als lijnrechter dynamisch op te stellen. Je moet *niet* 1½ meter uit de hoek gaan staan en proberen beide lijnen, achterlijn én zijlijn, vanuit dat standpunt optimaal proberen te overzien, maar je dient je te bewegen en je te verplaatsen achter de betreffende lijnen. Als de ploeg aan jouw kant serveert of aanvalt, ga je in het verlengde van de zijlijn staan. Indien de ploeg aan de andere kant van het net serveert c.q. aanvalt, stel je jezelf in het verlengde van de achterlijn op. Buiten het feit dat dit het waarnemen gemakkelijker maakt, geeft het tevens blijk (ten opzichte van spelers en publiek) van een grote mate van alertheid en betrokkenheid. Dat komt het totale scheidsrechtercorps ten goede.
- De eventuele voetfout bij het serveren is voor de eerste scheidsrechter als we met twee lijnrechters de wedstrijd leiden. Indien een speler zich direct in jouw nabijheid opstelt om te gaan serveren, ga dan niet opzij, maar verplaats je naar achteren zodat je altijd in het verlengde van de zijlijn blijft staan, zelfs tot aan de reclameborden.
- Volleybal is een emotioneel spelletje. Spelers kunnen dan ook emotioneel reageren. De mate waarin hangt zeker af van de speler, het moment, de stand en legio andere zaken. Het incasseringsvermogen ligt overal anders in Nederland. Kijk wat je eigen tolerantie-grens is en ga, indien deze overschreden wordt, naar één van de scheidsrechters toe met de juiste tekst. Zij zullen dan de gepaste maatregelen nemen.
- Mocht tijdens de wedstrijd de 1e scheidsrechter een totaal andere beslissing nemen dan jij als lijnrechter aangeeft, loop dan niet direct weg, maar praat er na afloop over. Hopelijk komt dit niet voor en het is dan ook beter dat, als je een bal niet ziet c.q. geen beslissing kunt nemen omdat de bal direct voor je stuitert en je instinctmatig met je ogen knippert, je het teken "ik weet het niet" - armen gekruist voor de borst - aangeeft en de beslissing aan de 1e scheidsrechter overlaat. Dat is altijd beter dan dat deze je moet overrulen. Zie teken 5 op bladzijde 10.

Richtlijnen voor de lijnrechter

1e en 2e scheidsrechter én de lijnrechters

Zowel de 1e als de 2e scheidsrechter *en* de lijnrechters zijn betrokken bij de volgende spelactie:

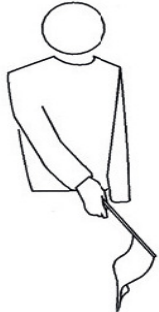

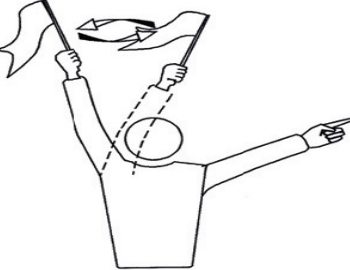
Als een bal geheel of gedeeltelijk buiten een antenne om in de richting van de vrije zone van de tegenpartij gaat, mag deze, binnen de mogelijkheid van 3x spelen, worden teruggespeeld naar de eigen speelhelft, mits:

- a. de speler die de bal terughaal, het speelveld van de tegenpartij niet aanraakt. Doet hij dit wel, dan is het teken 15, "uit" voor de scheidsrechter en teken 2 voor de lijnrechter.
- b. de teruggespeelde bal aan dezelfde kant en geheel of gedeeltelijk buiten de antenne om naar de eigen speelhelft wordt teruggespeeld. Gebeurt dit niet, dan wordt eveneens teken 15, "uit", door de scheidsrechter en teken 2 door de lijnrechter gegeven.
- c. de tegenstander, gedurende deze actie om de bal terug te spelen niet gehinderd wordt. Gebeurt dit toch, dan wordt dit als "touché" aangegeven met teken 24 door de scheidsrechter en met teken 3 door de lijnrechter.

Als de bal buiten de antenne om *niet* naar de vrije zone wordt gespeeld of buiten de antenne om meteen buiten vrije zone terecht komt, is deze bal "uit". De lijnrechter geeft in dat geval teken 4 aan.

De lijnrechtetekens vind je op bladzijde 10.

De officiële lijnrechtertekens in beeld

<p>Bal "in"</p> <p>Regel 8.3; 27.2.1.1</p>	<p>L</p> <p>Met de vlag naar beneden wijzen</p>	<p>1</p>	
<p>Bal "uit"</p> <p>Regel 8.4.1; 27.2.1.1</p>	<p>L</p> <p>Met de vlag recht omhoog wijzen</p>	<p>2</p>	
<p>Bal is aangeraakt</p> <p>Regel 27.2.1.2</p>	<p>L</p> <p>De vlag omhoog steken en de bovenkant van de vlag met de handpalm van de vrije hand aanraken</p>	<p>3</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Bal gaat buiten de passeerruimte over het net • Bal raakt een voorwerp buiten het speelveld • Voetfout serveerder <p>Regel 8.4.2; 8.4.3; 8.4.4; 12.4.3; 27.2.1.4; 27.2.1.6; 27.2.1.7</p>	<p>L</p> <p>Met de vlag boven het hoofd zwaaien en met de vinger de antenne of de achterlijn aanwijzen</p>	<p>4</p>	
<p>Geen beslissing mogelijk</p>	<p>L</p> <p>Beide armen heffen en voor het lichaam kruisen</p>	<p>5</p>	